

De eller dem?

Språkliga strukturer och normer. Meningsbyggnad, med huvudsatser, bisatser och skiljetecken samt textbindning. Stavning, ords böjningsformer och ordklasser - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

Att eleven undviker att skriva ”dom”.

Läraren reflekterar

De eller dem vållar en hel del bekymmer. Men med lite övning brukar det fungera för de flesta, men om inget annat fungerar är uteslutningsmetoden ett alternativ.

Metod

Förklara för eleverna med hjälp av **subjekts- eller objektsform**:

Genom att kontrollera om det är subjekts- eller objektsform så kan du ta reda på om det ska vara de eller dem i din mening. Då krävs ju så klart att du kan satsdelarna. Exempel på en mening kan se ut så här:

Anna och Pelle bakar bullar till mormor och morfar.
subjekt predikat objekt objekt

Subjektet kan bytas ut mot **de** och objektet mot **dem** vilket skulle göra att meningen istället skulle se ut så här:

De bakar bullar till dem.

Med hjälp av vi/oss

Tycker du att det är svårt att lära dig det knepet så kan du testa att byta ut de/dem mot vi/oss. Grundregeln är att där man väljer **vi ska man också välja de**: Vi/de har inte gjort något fel. Det gäller också omvänt – där man väljer **oss ska man också välja dem**: Oss/dem har han aldrig brytt sig om.

Ibland stöter man på ett de som inte går att byta ut mot vare sig vi eller oss. Det finns i fraser som de arga bina och de svåra fallen och skrivs alltid de.

Uteslutningsmetoden

Om man ändå är osäker är det störst chans att det blir rätt om man väljer de.

Övningar

Skriv rätt form av *de eller dem* i exempelmeningarna nedan:

1. _____ tog varandra i handen och sprang!
2. Varje dag gav hon _____ mat.
3. Man kan bara ge _____ ekologisk mat, för _____ äter bara det.

Flera övningar i PDF-filen längst ned.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Central innehåll*

Språkliga strukturer och normer. Stavning, meningsbyggnad, styckeindelning och olika typer av textbindning. Ordklasser och satsdelar.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9